

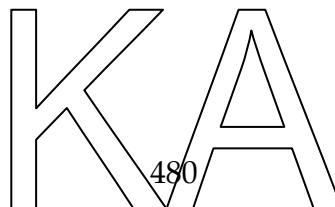
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Κρέων

ἀλλ' ἴσθι τοι τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
 πίπτειν μάλιστα, καὶ τὸν ἐγκρατέστατον
 σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ
 θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἂν εἰσίδοις·
 σμικρῶ χαλινῷ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους
 ἵππους καταρτυθέντας· οὐ γὰρ ἐκπέλει
 φρονεῖν μέγ' ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.
 αὕτη δ' ὑβρίζειν μὲν τὸτ' ἐξηπίστατο,
 νόμους ὑπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους·
 ὕβρις δ', ἐπεὶ δέδρακεν, ἦδε δευτέρᾳ,
 τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
 ἦ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνήρ, αὕτη δ' ἀνήρ,
 εἰ ταῦτ' ἀνατὶ τῆδε κείσεται κράτη.
 ἀλλ' εἴτ' ἀδελφῆς εἴθ' ὀμαιμονεστέρα
 τοῦ παντὸς ἡμῖν Ζηνὸς ἐρκεῖου κυρεῖ,
 αὐτὴ τε χῆ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
 μόρου κακίστου· καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
 ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλευσαί τάφου.
 καὶ νιν καλεῖτ'· ἔσω γὰρ εἶδον ἀρτίως
 λυσσῶσαν αὐτὴν οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.
 φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν, ἠρῆσθαι κλοπεύς
 τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων·
 μισῶ γε μέντοι χῶταν ἐν κακοῖσί τις
 ἀλοὺς ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλη

475

485

490

495

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A] Να μεταφράσετε τους στίχους : 480 -490

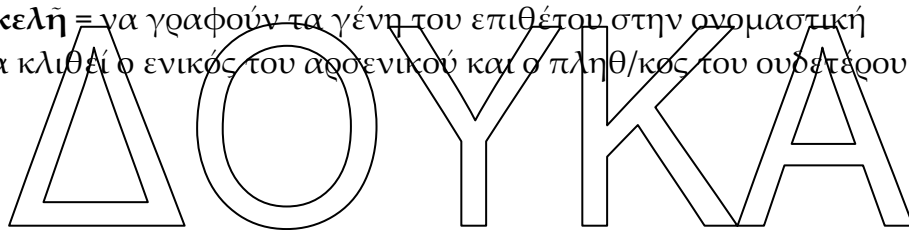
B]

i) ὄστις , ὕβρις , πυρός , ἀνήρ = να γραφούν η γενική , δοτική πτώση ενικού κ' πληθ'/κου.

ii) πίπτειν , δέδρακεν = Να αντικατασταθούν χρονικά.

iii) κακίστου , μάλιστα , σκλήρ' , πλειστ' = να γραφούν οι άλλοι βαθμοί στον ίδιο τύπο.

iv) περισκελή = να γραφούν τα γένη του επιθέτου στην ονομαστική ενικού. Να κλιθεί ο ενικός του αρσενικού και ο πληθ/κός του ουδέτερου γένους.

Γ]

i) Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι τύποι :

**Περισκελή
Καταρτυθέντας
Γελᾶν
Μόρου
Τάφου**

- ii) Να χαρακτηρίσετε τον υποθετικό λόγο των στίχων 484- 485 «[᾽]Η νῦν.....κράτη»
iii) «[᾽]Αὔτη.....προκειμένους» Να μεταφερθούν όλοι οι κλιτοί τύποι στον άλλο αριθμό

Δ]

- i) Να χαρακτηρίσετε τους ήρωες στα έργα του Σοφοκλή.
ii) Ποια ήταν η συμβουλή του θέσπη στη γένεση της τραγωδίας ;

Ε]

i) Με ποιες λέξεις του κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι ακόλουθες:

Ρήγμα
Επιστήμονας
Είδηση
Βάθρο
Υπαίτιος
Αναπόδραστος

ii) ἴσθι , θραυσθέντα = να γραφούν 2 ομόρριζα των τύπων στην ν.ε.

ΣΤ]

i) Να περιγράψετε την ψυχολογική διάθεση που επικρατεί στο στάσιμο

ii) Ποια η νοηματική σχέση του στάσιμου με το επεισόδιο που προηγήθηκε; Να την σχολιάσετε.

ΧΟ. Καλόμοιρος σπού δε γεύτηκε ζωή πικρή·
όποιος από θεού του σείστηκε συθέμελα το σπίτι,
να σέρνει συμφορές σωρό στο σόι του δε σώνει·
όπως το κύμα του γιαλού
την ανεμόδαρτη την άμμο πίσσα σωριάζει στο βυθό,
όταν ορμά με την ανεμική της Θράκης
το θεοσκότεινο το πέλαγος
κι όταν βογκούν στενάζοντας τα πληγωμένα βράχια.

Οι πλάνες ελπίδες που σ' άλλους βγαίνουν σε καλό,
σ' άλλους απάτη γίνονται κούφιας λαχτάρας·
φωλιάζει στον ανίδεο,
ώσπου να γλείψει της φωτιάς η φλόγα το ποδάρι του·
κάποιος φανέρωσε λόγο βαρύ, γι' αυτό σοφό:
το κακό φαντάζει καλό
στο νου εκείνου
που θεός στη συμφορά τον πάει·
κι έξω από συμφορές για λίγο χρόνο χαίρεται.